

Makale Gönderilme Tarihi / Article Submission Date: 27-03-2020

Makale Kabul Tarihi / Article Acceptance Date: 09-04-2020

Araştırma Makalesi / Research Article

INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMANITIES AND EDUCATION (IJHE),
VOLUME 6, ISSUE 13, P. 118 – 127.

ULUSLARARASI BEŞERİ BİLİMLER VE EĞİTİM DERGİSİ (IJHE), CİLT 6,
SAYI 13, S. 118 – 127.

Yaşlılıkta Cinselliği Etkileyen Psiko-Sosyal Faktörler

Demet KARAKARTAL¹

Özet

Yaşlılık insan yaşamında fiziksel ve psikolojik yeti kayıplarının yaşandığı bir süreç olmakla birlikte doğumla başlayıp ölüme kadar süren ve geriye dönüşü olmayan bir süreç olarak tanımlanabilir. Özellikle son yıllarda yaşlı nüfusun artmasına paralel olarak yaşlılık konusunda yapılan çalışmalar da giderek artmakta ancak yaşlılıkla ilgili alan yazın incelendiği zaman yaşlılık ve cinsellik konusunda yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri arasında ise; yaşlılıkta cinselliğin sürmediği ya da sürmemesi gerektiği konusundaki yanlış inanışlar ve bunun sonucu olarak da yaşlıların cinsellik konusunda konuşmamaları gibi faktörler yer almaktadır. Oysaki sağlıklı bir cinsel yaşamın diğer yaşam alanlarıyla da ilişkisi göz önüne alındığı zaman yaşlılık döneminde hem cinsel sağlığın korunması hem de iyileştirilmesi yaşlı bireylerin psikolojik iyi oluşlarını sağlamak açısından önemli olmaktadır. Yaşlılığa bağlı olarak meydana gelen psikolojik ve sosyal değişimler, yaşlı bireylerin tüm yaşam alanlarını etkilediği gibi cinsel yaşamlarını etkileyebilmektedir. Bu nedenle bu makalede yaşlılıkla cinselliği etkileyen psikolojik ve sosyal faktörler hakkındaki alan yazına değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Yaşlılıkta cinsellik, Yaşlılıkta cinselliği etkileyen Psiko-sosyal faktörler.

Psycho-Social Factors Affecting Sexuality in Old Age

Abstract

Although old age is a process in which physical and psychological disability are experienced in human life, it can be defined as an irreversible process that starts with birth and continues until death. Especially in recent years, parallel to the increase in the elderly population, studies on old age have been increasing gradually, however, when the literature on old age is examined, it is seen that studies on old age and sexuality are limited. Among the reasons for this; There are factors such as false beliefs that sexuality does not or should not continue in old age, and consequently elderly people do not talk about sexuality. However, considering the relationship of a healthy sex life with other living spaces, both the protection and improvement of sexual health in the old age are important in terms of ensuring the psychological well-being of the elderly. Psychological and social changes occurring due to old age can affect the sexual life of older individuals as well as all living spaces. Therefore, this article deals with the literature on psychological and social factors that affect sexuality with old age.

Key Words: Old age, Sexuality in old age, Psycho-social factors affecting sexuality in old age.

¹Doç. Dr, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi, d.karakartal@auc.edu.tr

Giriş

Yaşın artması anlamına gelen “yaşlanma”, doğumla başlayıp ölüme kadar süren ve geri dönüşü olmayan bir süreç olmakla birlikte Dünya Sağlık Örgütü (DSO) 65 yaş ve üzerini yaşlı, 85 yaş ve üzerini çok yaşlı olarak tanımlamaktadır (Beğer ve Yavuzer 2012). Yaşlılık; genel anlamda bireyin 'fiziksel ve bilişsel fonksiyonlarında gerileme, sağlığın, gençliğin, güzelliğin, üretkenliğin, rol ve statünün, sosyal yaşantının, sosyal desteklerin ve cinsel yaşamın azalması ya da kaybı gibi döneme özgü pek çok sorunun yaşandığı bir kayıplar dönemi olarak tanımlanabilmektedir (Softa, 2015). Yaşlılık kendine has biyolojik, fizyolojik, psikolojik ve sosyo-ekonomik özellikleri ile kaçınılmaz, geri dönülemez insan hayatı sürecinin bir dönemidir (Hooyman ve Kıyak, 2005; Zarit ve Zarit, 2007). Zaman faktörüne bağlı olarak gerçekleşen ve geriye dönüşü olmayan bir biçimde yıpranmaya ve işlevlerinin bozulmaya başlaması yaşlanma olarak tanımlanmaktadır (Aykaç ve Yertüm, 2017). Yaşlılık, yaşam döngüsünün bir parçası olmakla birlikte bu dönemde ortaya çıkan psikolojik ve sosyal değişimler cinsel sağlığı da etkileyebilmekte ve buna bağlı olarak cinsel yaşamla ilgili sorunlar ortaya çıkabilmektedir (Gümüş, Şıpkın ve Keskin, 2012). Görüldüğü gibi her yaş grubunda olduğu gibi yaşlılıkta da cinsellik, önemli olmakla birlikte yaşlıların sağlıklı yaşlanmada uyumlarını kolaylaştırmak ve genel iyilik hallerini desteklemek amacıyla cinsel duygulara, en önemlisi de bunların sözel yada davranışsal ifadesine gereksinimi olabilmektedir (Parke 1991). Ancak toplumda yaşlılıkta cinsel yaşamın sürmediğine olan inanç, yaşlılar tarafından cinsellik konunun konuşulmamasına neden olabilmektedir. Toplum tarafından en yaygın olarak inanılan cinsel mitlerden birinin de yaşlı cinselliği ile ilgili olduğu ve bu konuda yapılan bir çalışmada, Türkiye’de en çok inanılan cinsel mitler incelenmiş ve “Yaşlıların cinsel ilişkide bulunması uygun değildir.” mitine yaygın olarak inanıldığı ortaya çıkmıştır (Özmen, 1999). Aizenberg ve ark.’nın (2002), Tel-Aviv’deki bir bakım merkezinde yaptıkları çalışmada, toplumda cinselliğin ve cinsel arzunun yalnızca gençlik döneminde yaşanabileceği inancının olduğunu ortaya koymaktadır. Oysaki her yaş grubunda olduğu gibi yaşlılıkta da cinsellik önemli olmakla birlikte yaşlıların, sağlıklı yaşlanmada uyumlarını kolaylaştırmak ve iyilik hallerini desteklemek için cinselliğe gereksinimleri olduğu görülmektedir (Parke, 1991).

Yaşlılıkta Cinsellik

Yaşın ilerlemesi anlamına gelen yaşlanma, doğumla başlayıp ölüme kadar süren ve geri dönüşü olmayan bir süreç olmakla birlikte (Beğer ve Yavuzer, 2012) genel anlamda bireyin

fiziksel ve bilişsel fonksiyonlarında gerileme, sağlığın, gençliğin, güzelliğin, üretkenliğin, rol ve statünün, sosyal yaşantının, sosyal desteklerin ve cinsel yaşamın azalması ya da kaybı gibi döneme özgü bir çok sorunun yaşandığı bir kayıplar dönemi olarak tanımlanabilir (Softa, 2015). Yaşam döngüsü, sürekli gelişim ve değişimle devam eden bir süreç olmakla beraber yaşlılıkta bu sürecin doğal bir parçası sayılmakta ve yaşlılık döneminde ortaya çıkan bir takım fizyolojik değişimler ve hastalıklar, fizyolojide gerilemeye neden olabilmektedir (Öz, 2002). Yaşlanma sürecinde yaşanan bu değişimler, cinsel yaşama da yansiyabilmektedir (Erol, 2010). Kinsey (1948) cinsel birleşme sıklığını gelişimsel olarak incelediği bir araştırmasında erkeklerde cinsel aktivitenin en fazla olduğu yaş aralığı 16-20 olarak ve kadınlarda belli bir yaş aralığı belirtilmemekle birlikte, mastürbasyon ya da nokturnal (uyku sırasında) rüyaların 55-60 yaşından sonra azaldığını ortaya koymuştur. Yapılan diğer bir çalışmada ise, cinsel açıdan en aktif yaş aralığı 25-29 yaşları olduğu bu yaşlarda cinsel birleşme oranı kadınlarda %84, erkeklerde ise %89 olduğu ortaya çıkmıştır. Yine bu yaş aralığında mastürbasyon oranı erkeklerde %84, kadınlarda ise %72, yaş ilerledikçe bu oranlar da azalma olduğu görülmüştür. 60-69 yaş aralığında cinsel birleşme oranı kadınlarda %42, erkeklerde %54 olarak bulunmuştur, mastürbasyon oranı ise kadınlarda %47, erkeklerde %61, daha ileri yaş aralığında, yani 70 yaşından büyük olan kadın katılımcıların cinsel birleşme oranında dramatik bir düşüş söz konusudur. Erkeklerde cinsel birleşme oranı %43 iken, kadınlarda %22 olarak bulunmuştur (<http://www.nationalsexstudy.indiana.edu/>).

Yaşlılıkta Cinsel Yaşamı Etkileyen Psiko-Sosyal Faktörler

Psiko-sosyal faktörler, yaşlı nüfusta cinselliği etkilemede önemli bir rol oynamaktadır. Yaşlılarda cinselliği etkileyen sosyal faktörler arasında cinselliğin gençlerin alanı olarak kabul edilmesi, yaşlılıkta cinselliğin ayıplanarak hoş karşılanmaması gibi toplumsal önyargı ve mitler olmasıdır (Ginsberg, Pomerantz, Kramer-Feeley, 2005). Her ne kadar cinsellik; insanların doğumdan ölüme değişmeyen ihtiyaçlarından olsa da, toplumda yaşlı insanların aseksüel oldukları ya da yaşlılarda cinselliğin yaşanmaması gerektiği gibi genel bir toplumsal düşünce ve fiziksel çekiciliğin gençlik ve güzellik üzerine kurulu olması gibi yanlış önyargılar da bulunmaktadır. Genel olarak toplum, sıklıkla yaşlılar arasındaki cinselliği, var olmaması gereken, komik ve/veya iğrenc bir durum olarak düşünebilmekte (Chapman, 1999) yaşlı bireyler de bu algıyı içselleştirerek cinsel isteklerinin devam etmesinden çekinmekte ve cinsel davranışlardan kaçınabilmektedirler (Meston, 1997). Bu olumsuz tutumlar da yaşlı bireylerin cinselliği yaşamasının önünde de bir engel oluşturabilmektedir. Bunun yanı sıra

yaşlılık dönemindeki psikolojik bozukluklar, yaşlanmaya bağlı gelişimsel stres kaynakları da özgün sorunlara yol açabilmektedir (Cangöz, 2009). Örneğin; eş ve yakınların ölümü, emeklilik, andropoz ve menopoz, kronik hastalıklar, başkalarına bağımlı kalma ve ölüm korkusu gibi nedenler, yaşlılığa özgü stres kaynakları olup bu kaynaklar şiddetli depresyon, kaygı bozuklukları, demans, kronik ağrılar, uyku bozuklukları ve duygudurum bozukluklarını tetikleyen bir rol oynamakta ve tüm bunlar yaşlılıkta cinselliği olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Cangöz, 2009). Görüldüğü gibi yaşlılıkta yaşanan cinsel sorunların tek nedeni ilerleyen yaş olmamakla birlikte yaşlanmaya bağlı olarak yaşanan psiko-sosyal faktörler de cinsel yaşamı etkileyebilmektedir (Aslantaş,2009).

Alan yazınında kadınların cinsel işlevleri sürdürebilmesinde psiko-sosyal faktörlerin etkili olduğu düşünülmekte (Fooker, 1994) dolayısıyla psiko-sosyal faktörlerle ilgili yapılan çalışmaların da daha çok kadınlar üzerine odaklandığı görülmektedir. Psikolojik faktörlerin içerisinde özellikle depresyonun yaşlılıkta cinsel yaşamı etkilediği bilinmekte (Bouman, 2001) Laumann ve ark. (2005) tarafından yapılan bir çalışmada da depresyonun, dünya üzerindeki çoğu bölgede yaşlıların cinsel işlevleri üzerinde etkisi olan psikolojik bir faktör olarak dikkati çekmektedir. Yapılan diğer bir çalışmada, 40-70 yaş arasındaki erkeklerde depresyon ve erektil disfonksiyon (sertleşme güçlüğü) arasında güçlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bu çalışmaya göre depresif belirtiler erektil disfonksiyon görülme olasılığını artıran önemli bir risk faktörü olmakla birlikte depresyonun, erektil disfonksiyon üzerindeki etkisi yaş arttıkça arttığını göstermektedir (Araujo, Durante, Feldman, Goldstein ve McKinlay, 1998). Benzer şekilde menopozun, yaşlı kadınların cinsel yaşamını etkileyen psiko-sosyal bir faktör olduğu görülmekte ve menopoz dönemindeki kadınlarla yapılan bir araştırmada, katılımcıların yaklaşık %47'sinin menopoz semptomlarının düşük yaşam doyumu ile yakından ilişkili olduğu ortaya çıkmaktadır (Ornat, 2013).

Sonuç ve Tartışma

Cinsellik, yaşlılık döneminde psiko-sosyal nedenlerle baskılanabilmekte ve bu durum yaşam kalitesinin azalmasına neden olabilmekte kültürel inançlar ve önyargılar yaşlı bireylerin cinselliğinin kabulünde yaygın bir direnç gösterilmesine yol açabilmektedir. Yaşlanma ile birlikte fiziksel değişiklikler de cinselliği ve istekleri azaltmakla birlikte genç toplumun düşüncesinde, seksüel aktivite yaşlılar için anormal veya sapıkça olarak görülebilmektedir. Bu davranışların geri yansımaları da yaşlıları etkileyebilmekte ve genellikle toplumun inanç ve beklentilerine göre yaşayabilmektedirler (Parke, 1991). Bu konuda yapılan bir çalışmada

çalışmada, Türkiye’de en çok inanılan cinsel mitler incelenmiş ve “Yaşlıların cinsel ilişkide bulunması uygun değildir.” mitine yaygın olarak inanıldığı ortaya çıkmıştır (Özmen,1999). Bunun yanı sıra depresyonun yaşlılıkta cinsel yaşamı etkilediği bilinmekte (Bouman, 2001) Laumann ve ark. (2005) tarafından yapılan bir çalışmada da depresyonun, dünya üzerindeki çoğu bölgede yaşlıların cinsel işlevleri üzerinde etkisi olan psikolojik bir faktör olarak dikkati çekmektedir. Yapılan diğer bir çalışmada, 40-70 yaş arasındaki erkeklerde depresyon ve erektil disfonksiyon (sertleşme güçlüğü) arasında güçlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bu çalışmaya göre depresif belirtiler erektil disfonksiyon görülme olasılığını artıran önemli bir risk faktörü olmakla birlikte depresyonun, erektil disfonksiyon üzerindeki etkisi yaş arttıkça arttığını göstermektedir (Araujo, Durante, Feldman, Goldstein ve McKinlay, 1998). Benzer şekilde menopozun, yaşlı kadınların cinsel yaşamını etkileyen psiko-sosyal bir faktör olduğu görülmekte ve menopoz dönemindeki kadınlarla yapılan bir araştırmada, katılımcıların yaklaşık %47’sinin menopoz semptomlarının düşük yaşam doyumu ile yakından ilişkili olduğu ortaya çıkmaktadır (Ornat, 2013).

Öneriler

Öncelikle toplumda hem gençler hem de yaşlı bireylerde var olan ‘yaşlı bireylerin cinsel isteği ve cinsel yaşamı olmadığı’ yönündeki yanlış kanının yıkılması gerekmekte bunun için de öncelikle cinsel bilgilerin doğru bir şekilde edinilmesiyle başlayabileceği düşünülmektedir. Ayrıca yaşlı bireylere cinsel eğitim konusunda bilgi verilmesinin yaşlıların cinselliğe ilişkin tutumlarını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Wiley ve Bortz (1996), tarafından yapılan deneysel bir çalışmada 65 yaş üzeri kadın ve erkeklere cinsellik ve cinsel sağlık konularında eğitim verilmiş ve 6 ay sonra alınan ölçüm sonuçlarına göre, kontrol grubuna göre eğitim alan yaşlıların cinsel açıdan daha aktif ve daha mutlu oldukları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte depresyona bağlı cinsel problemlerin belirlenmesi ve tedavi edilmesinin cinsel yaşamı olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Yaşam süresinin uzamasıyla artmakta olan yaşlı nüfusun psiko-sosyal sorunları dışındaki sorunlarını da belirleyerek kapsamlı araştırmalar yapılabilir. Ülkemizde yaşlı bireylerin özellikleri gözönünde bulundurularak yaşlıların yaşam kalitelerini artırmaya yönelik psiko-sosyal destek hizmetlerinin planlanarak uygulanması önerilebilir.

Kaynakça

Aizenberg D, Weizman A, Barak Y.(2002). Attitudes toward sexuality among nursing home

- residents. *Sexuality and Disability*, 20,185-189.
- Araujo, AB. Durante, R. Feldman, HA.(1998). Goldstein I, McKinlay JB. The relationship between depressive symptoms and male erectile dysfunction: Cross-sectional results from the Massachusetts Male Aging Study. *Psychosom Med*, 60(4), 458-65.
- Aslantaş, E.B. (2009).Yaşlıda cinsel yaşam ve sorunları. *Türkiye Klinikleri Journal of Psychiatry Special Topics*. 2(4),81-5.
- Aykaç, M. ve Yertüm, U. (2017). Yaşlanmanın Emek Piyasalarına Etkisi: G8 Ülkeleri Örneği. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 169-170.
- Beğler, T.ve Yavuzer, H. (2012).Yaşlılık ve yaşlılık epidemiyolojisi. *Klinik Gelişim*, 25,1-3.
- Bouman, WP. ve Arcelus, J. (2001). Are psychiatrists guilty of ageism 'When it comes to taking a sexual history?'. *Int J Geriatr Psychiatry*, 16 (1), 27-31.
- Cangöz,B.(2009)Yaşlılıkta Bilişsel ve Psikolojik Değişim. http://www.e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebakademi/geriatri_2009/19.pdf.(Erişim Tarihi: 10.03.2020).
- Chapman, J.L.(1999). Knowledge and Attitudes of Sexuality in The Elderly Among Educators of Health Care Professionals. Masters Thesis, Ryerson University, Canada.
- Erol, H.(2010). Yaşlılarda cinsellik: Yaşlanan erkekte cinsel sorunlar. Türk Geriatri Derneği 4. Ulusal Yaşlı Sağlığı Kongresi Konuşma Metinleri Kitabı. 208-14.
- Fooker, I. (1994). Sexuality in the later years-the impact of health and body-image in a sample of older women. *Patient Educ Couns*, 23(3), 227-33.
- Ginsberg T. B, Pomerantz S. C, Kramer- Feeley V (2005). Sexuality in older adults: behaviours and preferences. *Age & Aging* 34 (5),475-480
- Gümüş, A.B, Şıpkın S, Keskin K. (2012). Fonksiyonel sağlık örüntüleri modeli ile bir huzurevinde yaşayan yaşlıların bakım gereksinimlerinin belirlenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 3, 13-21.
- Hoyman, N. AND Kıyak, H.A. (2005). Social Gerontology, Allyn and Bacon, Boston.

- Kinsey, AC. ve Pomeroy, WB.(1948). Martin CE. Sexual Behavior in the Human Male. Bloomington: Indiana University Press.
- Laumann, EO., Nicolosi, A. Glasser, DBç(2005). Sexual problems among women and men aged 40-80 y: prevalence and correlates identified in the Global Study of Sexual Attitudes and Behaviors. *Int J Impot Res*, 17(1),39-57.
- Meston CM. Aging and sexuality. (1997).*Western Journal of Medicine*, 167 (4),285-290. National Survey of Sexual Health and Behavior, 2010. Indiana University. Available from: <http://www.nationalsexstudy.indiana.edu/>. (Erişim Tarihi: 20.03.2020).
- Ornat, L., Martínez-Dearth, R., Muñoz, A. (2013).Sexual function, satisfaction with life and menopausal symptoms in middle-aged women. *Maturita*, 75(3), 261-9.
- Öz F.(2002)Yaşamın son evresi yaşlılık: psikososyal açıdan gözden geçirme. *Kriz*,10(2),17-28.
- Özmen, H.E. (1999). Cinsel mitler ve cinsel işlev bozuklukları. *Psikiyatri Dünyası*, 2(1),49-53.
- Parke, F. (1991). Sexuality in later life. *Nursing Times*, 87 (50),40-42.
- Softa, HK., Karahmetoğlu, G., Erdoğan, O., Yavuz, S. (2015). Yaşlılarda yaşam doyumunu etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 2, 56-21.
- Wiley, D., Bortz, WM.(1996). Sexuality and aging-Usual and successful. *J Gerontol*, 51(3),142-6.
- Zarit,S. ve Zarit, J.M. (2007). Mental Disorders in Older Adults: Fundamentals of Assessment and Treatment,, New York: The Guilford Pres

Extended Abstract

Although old age is a process in which physical and psychological disability are experienced in human life, it can be defined as an irreversible process that starts with birth and continues until death. Especially in recent years, parallel to the increase in the elderly population, studies on old age have been increasing gradually, however, when the literature on old age is examined, it is seen that studies on old age and sexuality are limited. Among the reasons for this; There are factors such as false beliefs that sexuality does not or should not continue in old age, and consequently elderly people do not talk about sexuality. However, considering the relationship of a healthy sex life with other living spaces, both the protection and improvement of sexual health in the old age are important in terms of ensuring the psychological well-being of the elderly. Psychological and social changes occurring due to old age can affect the sexual life of older individuals as well as all living spaces. Therefore, this article deals with the literature on psychological and social factors that affect sexuality with old age. "Aging", which means increasing age, is a process that begins with birth and continues until death and is irreversible, but the World Health Organization (WHO) defines 65 years old and above as old and 85 years old and over (Beger and Yavuzer 2012). Senile; In general, it can be defined as a period of losses in which many problems specific to the period are experienced such as decline in the physical and cognitive functions of the individual, decrease or loss of health, youth, beauty, productivity, role and status, social life, social supports and sexual life (Softa, 2015). Aging is a period of inevitable, irreversible human life process with its unique biological, physiological, psychological and socio-economic characteristics (Hooyman & Kıyak, 2005; Zarit & Zarit, 2007). It is defined as aging that occurs depending on the time factor and starts to wear out irreversibly and its functions deteriorate (Aykaç & Yertüm, 2017). Although old age is a part of its life cycle, psychological and social changes that occur during this period can also affect sexual health and, accordingly, problems related to sexual life may arise (Gümüş, Şıpkın & Keskin, 2012). As it is seen, as in every age group, sexuality in old age is important, but it may need sexual emotions, most importantly, verbal or behavioral expression of these in order to facilitate the adaptation of the elderly in healthy aging and to support their general well-being (Parke 1991). However, the belief that sexual life in old age does not continue in the society, may cause the issue of sexuality by the elderly. By society to be associated with the most widely believed that one of the old sexuality from sexual myths and a study on this issue, examines the sexual myths that most believed in Turkey and "the presence in old sexual relations is not appropriate." It was revealed that myth was widely believed (Özmen, 1999). In a study conducted by Aizenberg et

al. (2002) in a care center in Tel-Aviv, it is revealed that there is a belief in the society that sexuality and sexual desire can be experienced only in the youth period. However, as in every age group, although sexuality is important in old age, it is seen that elderly people need sexuality to facilitate their adaptation in healthy aging and to support their well-being (Parke, 1991). Psycho-social factors play an important role in influencing sexuality in the elderly population. Social prejudices and myths such as the acceptance of sexuality as the area of young people and not being welcomed by defeating sexuality in old age are among the social factors affecting sexuality in the elderly (Ginsberg, Pomerantz, Kramer-Feeley, 2005). Although sexuality; Although there are people's needs that do not change from birth to death, there are also false prejudices such as the fact that older people are asexual in the society or that sexuality should not be experienced in the elderly, and that physical attraction is based on youth and beauty. In general, society can often think of sexuality among the elderly as a funny and / or disgusting situation that should not exist (Chapman, 1999), by internalizing this perception and avoiding sexual behaviors and avoiding sexual behaviors (Meston, 1997). These negative attitudes can also be an obstacle for older individuals to experience sexuality. In addition, psychological disorders in old age and developmental stress sources related to aging can cause specific problems (Cangöz, 2009). For example; Causes such as death of spouse and relatives, retirement, andropause and menopause, chronic diseases, dependence on others and fear of death, these sources of stress are aging, and these sources play a role in triggering severe depression, anxiety disorders, dementia, chronic pain, sleep disorders and mood disorders. and all these can affect sexuality negatively in old age (Cangöz, 2009). As it is seen, although the only cause of sexual problems experienced in old age is not advancing age, psycho-social factors experienced due to aging can also affect sexual life (Aslantaş, 2009). First of all, the misconception that "older individuals do not have a sexual desire and sexual life" in both young people and elderly people needs to be destroyed, and it is thought that this may start with the correct acquisition of sexual information. In addition, it is thought that informing elderly people about sexual education may positively affect the attitudes of the elderly towards sexuality. In an experimental study by Wiley and Bortz (1996), women and men over the age of 65 were trained on sexuality and sexual health, and according to the measurement results obtained after 6 months, it was revealed that the elderly who were trained according to the control group were sexually active and happier. . However, it is thought that identifying and treating depression-related sexual problems may positively affect sexual life. Extensive research can be done by identifying the problems of the elderly population, which is increasing with the prolongation of life, other than psycho-social

problems. Considering the characteristics of elderly people in our country, it may be recommended to plan and implement the psycho-social support services aimed at improving the quality of life of the elderly.